

Verksamhetsberättelse

1 januari–31 december 2023

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet

org. nr 802007-5852

Innehåll

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023	4
Året 2023 – sammanfattning	4
Viktiga händelser under året	5
Forskningsfrämjande verksamhet	5
Forskningsprojekt	6
Vetenskapliga publikationer	9
Vetenskapliga samarbeten i Sverige och internationellt	11
Gästforskare vid institutet	11
Forskningsstödjande verksamhet	11
Forsknings- och referensbiblioteket	11
Samlingarna	12
Katalogisering	13
Publika arrangemang	14
Bokprovning 2023	15
Barnlitterära vandringar – vandringar, program och kurs	16
Kritik som konst, konsten att skriva kritik – kursutveckling och kurs	17
Övriga program i egen regi	17
Samarrangemang	18
Utställningar	19
Studiebesök	19
Informationsspridning och medial uppmärksamhet	19
Digitala kanaler	20
Sbi play	20
Sbi i media	20
Utvecklingsarbete	21
Nationella och internationella kontakter	21
Samarbeten	22
Styrelse	22
Personal	23
Institutets ledning och kansli	23
Den forskningsfrämjande verksamheten	23
Den forskningsstödjande verksamheten	24
Praktikanter	24

BILAGA	25
Besöksstatistik	25
Biblioteksstatistik.....	25
Antal lån och arkivframtagningar	25
Antal böcker i samlingarna	25
Periodika	26
Statistik digitala plattformar och sociala medier	26
Svenska barnboksinstitutets webbplats, Facebook och Instagram	26
Barnbokens webbplats och Facebook	27
Föreläsningar, program och publicerat.....	27
Program, utställningar, kurser m.m.....	27
Övrigt där institutets medarbetare och projektdeltagare medverkat.....	28
Rapporter, vetenskapliga publikationer m.m. av medarbetare och i projekt	29

Verksamhetsberättelse 2023

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet (Sbi) är en forskningsinfrastruktur och ett nationellt centrum för barn- och ungdomslitteratur. Institutet fungerar som ett nav för forskningen och det kvalificerade samtalet om barn- och ungdomslitteratur och är en efterfrågad forskningsmiljö och mötesplats för forskare och studenter samt andra som arbetar med litteratur för barn och unga, exempelvis lärare och bibliotekarier. Sbi spelar en viktig roll för den nationella, nordiska och internationella forskningen inom området, både som resurs (forskningsbibliotek, information, arkiv) och innovatör (forskningsinitiering, konferenser, publikationer med mera). Institutets kärnverksamhet finansieras till största delen av statsbidrag från Utbildningsdepartementet. Resterande del täcks huvudsakligen av större projekt finansierade av forskningsinstitutioner som Riksbankens Jubileumsfond och Vetenskapsrådet. Institutet har även ett kulturpolitiskt uppdrag inom vilket utåtriktad verksamhet sker, bland annat genom program och utställningar öppna för allmänheten som syftar till att lyfta fram och öka den allmänna kunskapen om barn- och ungdomslitteraturen. Denna verksamhet bedrivs huvudsakligen genom samarbeten med andra och med bidrag från exempelvis Kulturrådet, Region Stockholm och Svenska Akademien.

Institutet är en självständig stiftelse som eftersträvar dialog med olika aktörer inom verksamhetsområdet. Sbi vill stimulera en öppen och bred diskussion samt verka för en ökad kompetens och status för alla verksamma inom barnkulturområdet.

Svenska barnboksinstitutets verksamhet grundar sig i dess stadgar, som fastställer att institutet ska stödja och främja forskning och undervisning på alla nivåer i ämnet barn- och ungdomslitteratur, samla och katalogisera i Sverige utgiven barn- och ungdomslitteratur, upprätthålla ett forsknings- och referensbibliotek, vara ett internationellt kontaktorgan, öka kunskapen om och förståelsen för barn- och ungdomslitteratur samt sprida forskning och information om barn- och ungdomslitteratur till förlag, media, bibliotek och andra institutioner.

Stiftare och representerade i styrelsen är Stockholms universitet, Svenska Förläggareföreningen, Föreningen Svenska Tecknare och Sveriges Författarförbund. Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet står, liksom andra stiftelser, under Länsstyrelsens tillsyn.

Året 2023 – sammanfattning

År 2023 inleddes med stora förändringar för Svenska barnboksinstitutet. Från att länge ha haft administrativ hemvist under Forskningspolitiska enheten på Utbildningsdepartementet lyder Sbi sedan strax före årsskiftet under Skolheten och utbildningsminister Lotta Edholm. I samband med detta fick Sbi en ny styrelseordförande i Christer Nylander. Utbildningsdepartementet har också hörsammat institutets behov av att utveckla och skala upp verksamheten för att kunna möta efterfrågan på institutets tjänster. Dessa förändringar innebär en nystart för Sbi, och framför allt hösten präglades av proaktivt utvecklingsarbete och planering framåt vid sidan av det ordinarie arbetet.

Det forskningsfrämjande arbetet har bedrivits i nära kontakt och samarbete med svenska, nordiska och internationella forskare och forskningsinstitutioner. Institutets tre forskningsprojekt fortskrider, liksom arbetet med Sbi:s vetenskapliga skriftserie och tidskriften *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*.

I institutets bibliotek har såväl antalet besökare som utlån ökat och utvecklingsarbete med bland annat en sökguide har påbörjats. En stor donation böcker har bidragit till att utveckla och komplettera institutets barnbokssamling bakåt. Det långsiktiga och strategiska kommunikationsarbetet har fortsatt, bland annat med interna heldagsworkshops om forskningskommunikation och arbete med en ny grafisk profil. Mediebevakningen har även i år varit omfattande och Sbi tar löpande emot förfrågningar från såväl forskare och studenter som förmedlare, bokbransch och en intresserad allmänhet.

Viktiga händelser under året

- Ny styrelseordförande, Christer Nylander, den 1 januari 2023.
- Skolminister Lotta Edholm och statssekreterare David Lindberg på besök hos Sbi med institutets förra ordförande Kristina Rennerstedt, institutets nya handläggare Ulf Hermelin och Christer Nylander.
- Besked om ökat statsbidrag från och med 2024. Under 2024 höjs bidraget från sju miljoner till 13 miljoner, för utökat arbete med framför allt forskningsförmedling. Två miljoner är öronmärkta för renovering.
- Vetenskapsrådet tilldelade cirka 6,2 miljoner kronor för ett nytt forskningsprojekt om Barnbiblioteket Saga och Svensk Lärartidnings förlag som administreras via Sbi. Medlen ska huvudsakligen gå till forskningstid för fyra forskare vid fyra olika universitet.
- Band 1 i *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia* har formgivits under året.
- Framgångsrikt genomförande av digital Bokprovning med turné och Finissage, åtta fysiska litterära vandringar, två kurser och åtskilliga andra fysiska och digitala program, många i samarbete med olika aktörer.
- En stor donation av äldre och nyare barn- och ungdomslitteratur till bibliotekets samlingar.

Forskningsfrämjande verksamhet

Svenska barnboksinstitutets forskningsfrämjande verksamhet har varit omfattande under året. En rad framsteg har gjorts inom institutets olika forskningsprojekt och publiceringen i såväl institutets vetenskapliga tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* som institutets skriftserie har varit omfattande. De vetenskapliga samarbetena har varit åtskilliga.

Forskningsprojekt

Forskningsprojektet Astrid Lindgren-koden

Forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden*, finansierat av Riksbankens Jubileumsfond, startade 2020 och är den första studien som behandlar Astrid Lindgrens originalmanuskript. Projektet leds av fil.dr Malin Nauwerck och slutredovisas under 2024. Under 2023 har fokus legat på att samla, tillgängliggöra och presentera resultat samt planera för framtida fortsättningsprojekt och samarbeten. Under 2023 inleddes även arbetet med monografin *Astrid Lindgren-koden*, som samlar litteraturvetenskapliga resultat i projektet, med planerad utgivning på Norstedts 2025.

Projektets metodologiska spår som syftar till att automatisera translitterering av Lindgrens stenografi genom HTR (handwritten text recognition) har knutits ihop genom fil.dr Raphaela Heils doktorsavhandling *Document Image Processing for Handwritten Text Recognition: Deep Learning-based Transliteration of Astrid Lindgren's Stenographic Manuscripts* (2023). Avhandlingen ingår i Sbi:s skriftserie. I anslutning till disputation tillgängliggjordes ett öppet dataset med åtta av Lindgrens stenogramblock samt tillhörande translittereringar för vidare forskning via Zenodo.org.

Raphaela Heil och Karolina Andersdotter, doktorand vid Åbo universitet, har under hösten 2023 påbörjat arbetet med att säkerhetskopiera, sammanställa och organisera projektets ackumulerade data som framför allt består av digitaliserade stenogramblock och tillhörande translittereringar framtagna genom medborgarforskning. Andersdotter har även påbörjat en förstudie kring praktiska förutsättningar för en digital utgåva av Astrid Lindgrens translittererade manuskript.

En sådan utgåva är målet med det fortsättningsprojekt som också har initierats under året: Manuskriptutgåva av Bröderna Lejonhjärta. För detta fortsättningsprojekt har en projektbeskrivning formulerats, en referensgrupp rekryterats och samarbeten initierats. Ett av dessa samarbeten, "Astrid Lindgrens tyska kod", en pilotstudie ledd av Hanna Henrysson, lektor i tyska vid Stockholms universitet, har medel tilldelats från Helge Ax:on Jonssons stiftelse. Projektidén Manuskriptutgåva av Bröderna Lejonhjärta har under året presenterats på högre seminariet vid Uppsala universitet.

Bland höjdpunkterna i projektets utåtriktade verksamhet kan nämnas invigningen av den nya basutställningen på Astrid Lindgrens NÄS. Samarbetet mellan *Astrid Lindgren-koden* och Näs har genererat det så kallade krumelunsrummet som presenterar Lindgrens stenogram. Internationell uppmärksamhet fick projektet genom ett längre reportage i spanska *El Pais*, liksom genom ett längre intervjukapitel med Malin Nauwerck i Katrine Hörnleins bok *Eine wie sie fehlt in dieser Zeit: Erinnerungen an Astrid Lindgren* (2023). Malin Nauwerck föreläste även i Kungliga bibliotekets föreläsningsserie Berättelser från KB, på Almedalens bokmessa samt i ett av Sbi:s digitala program, *Astrid Lindgren i Stockholm*.

Forskningsprojektet Barnbiblioteket Sagas arkiv

I forskningsprojektet *Barnbiblioteket Sagas arkiv. Kartläggning och visualisering av en svensk barnboksserie (1899–1970)* undersöks betydelsen av Svensk Lärartidnings förlags utgivning, som med

Barnbiblioteket Saga gjorde en av de största läsfrämjandesatsningarna genom tiderna i Sverige. Barnbiblioteket Saga startades av folkskollärarna vid förrförra sekelskiftet och på 1960- och 1970-talen överfördes Saga-arkivet till Svenska barnboksinstitutet. Det övergripande syftet med projektet är att tillgängliggöra och forska om samlingen och arkivet. Centrala frågeställningar är: Vilka förhandlingar och förmedlingsprocesser måste ett verk passera för att nå fram till barnet för hundra år sedan? Vilka instanser och aktörer är inblandade? Hur förvaltas det barnlitterära arvet och för vem? På vilket sätt är erfarenheter från Saga relevanta för lustläsning i dag? Hur kan digitaliseringsinsatser utformas så att arkivet blir tillgängligt för såväl forskare som barn och en bredare allmänhet? Projektet avser att utarbeta en strategi för digitalisering av samlingen samt att forska om skapande, förvaltning och förmedling av ett barnlitterärt kulturarv.

Projektledare är docent Åsa Warnqvist (Sbi) och projektet administreras av Sbi. Forskningen bedrivs av tolv forskare verksamma vid sju svenska universitet och högskolor. Samtliga är välmeriterade inom för projektet relevanta områden. Medverkande forskare är docent Maria Andersson (Stockholms universitet), fil.dr Anne Banér (Stockholms universitet), professor emeritus Ulf Boëthius (Stockholms universitet), professor Elina Druker (Stockholms universitet), fil.dr Martin Hellström (Linnéuniversitetet), professor emerita Lena Kåreland (Uppsala universitet), docent Sara Kärrholm (Lunds universitet), fil.dr Eva Nordlinder (Mittuniversitetet), professor Björn Sundmark (Malmö universitet), docent Åsa Warnqvist (Sbi), professor Olle Widhe (Göteborgs universitet) och docent Magnus Öhrn (Stockholms universitet). Under projektets initiala fas bedrevs det med medel från Anérstiftelsen, Åke Wibergs Stiftelse och Magnus Bergvalls Stiftelse, sedan 2019 med medel från Lärarstiftelsen och Riksbankens Jubileumsfond. Under året publicerades två artiklar av projektets forskare i tidskriften *Barnboken* (se särskild rubrik).

Hösten 2021 tilldelades Sbi 5,5 miljoner kronor från Riksbankens Jubileumsfond för ett treårigt digitaliseringsprojekt inom ramen för det större projektet. Digitaliseringsprojektet genomförs 2022–2025 i samarbete med Göteborgs forskningsinfrastruktur för digital humaniora (GRIDH) vid Göteborgs universitet och Litteraturbanken. Medverkande är Lena Kåreland, Olle Widhe och Åsa Warnqvist samt projektets arkivarie Simon Springare (Sbi) och dess forskningsingenjör Johan Åhlfeldt.

Inom ramen för digitaliseringsprojektet har under 2023 digitaliseringsutrustning utretts och köpts in (Image Access Bookeye 5 V2 Professional Archive, A2+, 600ppi, V-Book Cradle med glas och fotpedal samt Image Access WideTEK 12 Planscanner A3+, 1200ppi med fotpedal). Testarbete på olika material har också genomförts.

Vidare har arbete med projektets databas fortskridit. Databasen är implementerad som en Pythonbaserad applikation, Django (<https://www.djangoproject.com>). Den förvaltas av Göteborgs forskningsinfrastruktur för digital humaniora (GRIDH) och Göteborgs universitet. Arbete har pågått med att definiera databasen inför inmatning eller import av data i större skala. Projektet fick under hösten 2023 även möjlighet att med medel från Lärarstiftelsen anställa en assistent i projektet, Johanna Almqvist, som har arbetat med att ta fram metadata.

Projektdeltagarna i digitaliseringsprojektet har träffats löpande under årets, dels vid fysiska heldagsworkshops, dels vid digitala möten. Projektgruppen deltog i augusti 2023 med en panel om projektet vid i den internationella forskarkonferensen IRSCS Congress i Santa Barbara, Kalifornien, i USA med ca 350 deltagare. Panelen hade titeln "Ecologies of the Archive: Digitizing the Children's Library Saga Archive". Vidare har projektdeltagarna presenterat projektet och sitt arbete inom projektet vid flera andra tillfällen. Olle Widhe har vid två tillfällen presenterat sitt fördjupningsarbete i redaktionens praktiker under rubriken "Retoriska praktiker på en barnboksredaktion", dels vid den nordiska konferensen i litteratursociologi, NOLS 2023, vid Uppsala universitet, dels vid doktorand- och forskarseminariet i litteraturvetenskap, Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, vid Göteborgs universitet. Projektledare Åsa Warnqvist presenterade projektet under rubriken "Sagan om Saga. Presentation av digitaliseringsprojektet Barnbiblioteket Sagas arkiv", dels vid Tvärforskardagen vid Centrum för barnkulturforskning, Stockholms universitet, dels vid en temadag om översättning vid Stockholms universitet arrangerad av Översättarlexikon. Sbi anordnade även ett digitalt program för allmänheten, där projektdeltagarna presenterade projektet genom fyra presentationer med olika inriktningar och ingångar i metoderna och arkivmaterialet. Forskargruppen har också skickat in en gemensam artikel till den vetenskapliga tidskriften *Lion and the Unicorns* tema om digital humaniora, "The Saga Archive: Mapping and Visualizing a Swedish Children's Book Series". Åsa Warnqvist och Johan Åhlfeldt halvtidsrapporterade projektet till Riksbankens Jubileumsfond.

Under 2023 har även fyra projektdeltagare – Maria Andersson, Björn Sundmark, Åsa Warnqvist och Olle Widhe – sökt och tilldelats cirka 6,2 miljoner kronor från Vetenskapsrådet för ytterligare forskning om Svensk Läraretidnings förlags redaktionella praktiker. Projektet är fyraårigt (2024–2028) och har titeln *Sagan om Saga. Ett barnboksförlags redaktionella praktiker*.

Forskningsprojektet Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia

Svenska barnboksinstitutet leder projektet *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia*, som ska resultera i ett översiktsverk över svensk barn- och ungdomslitteratur och dess historia. Professor emerita Boel Westin (Stockholms universitet) är huvudredaktör och docent Åsa Warnqvist (Sbi) är redaktör och projektledare. Projektets redaktionsråd består av professor emeritus Ulf Boëthius (Stockholms universitet), professor emerita Lena Kåreland (Uppsala universitet), fil.dr Janina Orlov (Stockholms universitet) och professor Elina Druker (Stockholms universitet).

Arbetet med projektet befinner sig i slutfasen. Under 2023 har band 1 lämnats in till det utgivande förlaget Natur & Kultur och formgivning i princip slutförts. Våren 2024 slutförs och formges band 2. Utgivningen är planerad till hösten 2024. Merparten av projektet har finansierats av Svenska barnboksinstitutet, men medel för forskningsuppgifter och publicering har även tilldelats från Torsten Söderbergs Stiftelse, Svenska Akademien, Magn. Bergvalls stiftelse, Åke Wibergs Stiftelse, Stiftelsen Linds fond, Konung Gustav VI Adolfs fond för svensk kultur, Kungliga Patriotiska Sällskapet, Stiftelsen Olle Engqvist Byggmästare, Gunvor och Josef Anérs stiftelse och Sven och Dagmar Saléns stiftelse.

Under arbetets gång har redaktionen identifierat områden där tidigare forskning saknas. Detta har resulterat i tidskrävande grundforskning för att göra den historiska översikten fullständig. Det är

också den främsta anledningen till att projektet har dragit ut på tiden. Verket kommer att fylla en viktig funktion för såväl lärarutbildningen och andra utbildningar som för allmänheten, media och det barnlitterära fältet i dess helhet.

Vetenskapliga publikationer

Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning

Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning är den enda vetenskapliga tidskriften i Sverige med fokus på barn- och ungdomslitteratur. Tidskriftens artiklar och recensioner publiceras enligt Open Access-principen Diamond Open Access och är fritt tillgängliga på www.barnboken.net. Tidskriften är även tillgänglig i fulltext via flera stora öppna internationella databaser och indexeras i 24 databaser i Sverige och internationellt, bland andra Scopus, Google Scholar och MLA International Bibliography.

Under året fortsatte antalet prenumeranter att öka. Totalt fick tidskriften 86 nya prenumeranter under 2023 (66 nya 2022). *Barnboken* har nu 2 184 prenumeranter från hela världen som läser artiklar och recensioner på tidskriftens webbplats eller genom egna nedladdningar. Ännu fler besöker webbplatsen utan att vara prenumeranter. Den hade knappt 20 000 unika besökare och drygt 32 000 totalt. Antal sidvisningar var ca 86 000. *Barnbokens* Facebooksida ägnas bland annat nya artiklar, Call for Papers, intervjuer samt äldre artiklar under rubriken "Från arkivet". Under 2023 publicerades 38 inlägg och sidan hade en räckvidd på 5 487 personer. Stockholms universitet anordnade under året en flerspråkighetsworkshop med anledning av ett kommande tema i *Barnboken*.

Totalt publicerades i årgång 46 (2023) 16 artiklar (varav fyra på engelska, nio på svenska och tre på norska). Tolv recensioner av aktuell teoretisk litteratur publicerades också under året (varav elva på svenska och en på norska). Majoriteten av artiklarna ingår i något av årets tre teman: "Estetik och pedagogik", "Barnbiblioteket Saga och Svensk Läraretidnings förlag", samt "Moderskap och modrande".

Temat "Estetik och pedagogik" påbörjades 2022 och avslutades med årets artiklar. Temat redigerades av professor Maria Jönsson (Umeå universitet) och professor Olle Widhe (Göteborgs universitet). I introduktionen konstaterar temaredaktörerna att relationen mellan estetik och pedagogik har haft stor betydelse för barn- och ungdomslitteraturens utveckling, men också att den har varit konfliktfylld. I de tre artiklarna analyseras Sveriges första barnbok med pronomenet hen, hur svordomar används som estetiskt och didaktiskt verkningsmedel i två barnböcker av Ulf Stark och Oscar Kroon samt vilka tankegångar om tid som förskoleelever uttrycker i ett litteratursamtal om en bilderbok av Lisen Adbåge.

Även det andra temat är flerårigt och kommer att fortsätta in i 2024. Temaredaktör för "Barnbiblioteket Saga och Svensk Läraretidnings förlag" är docent Åsa Warnqvist (Svenska barnboksinstitutet) och temat genomförs i anslutning till det forsknings- och digitaliseringsprojekt om Barnbiblioteket Sagas arkiv som bedrivs vid institutet. I den ena av årets två temaartiklar undersöks marknadsföringsstrategier för bokserien Ungdomens bibliotek och den andra tar sikte på

redaktionsarbetet kring Barnbiblioteket Saga och utformar två teoretiska modeller för att beskriva förlagets manuskriptpraktiker.

Det tredje temat "Moderskap och modrande" inleddes 2023 och löper vidare in i 2024. Temaredaktörer är fil.dr Tuva Haglund (Linnéuniversitetet/Uppsala universitet) och fil.dr Malin Nauwerck (Svenska barnboksinstitutet/Uppsala universitet) och under 2023 publicerades fem artiklar. Flera av dem tar spjörn mot en idealbild av den goda modern och visar hur denna föreställning utmanas i moderna barnböcker om mödrar. Andra artiklar utforskar modrande som social praktik som kan utföras av andra än biologiska mödrar. Temat produceras med stöd av Stiftelsen Konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur och Stiftelsen Lars Hiertas Minne.

De sex övriga artiklarna understryker den teoretiska och metodologiska bredd som finns i samtidens barn- och ungdomslitteraturforskning och knyter bland annat an till kritiska växtstudier och skräpstudier.

Redaktör för *Barnboken* 2023 var docent Maria Andersson (Stockholms universitet), som också ingår i redaktionen för tidskriften. Redaktionen bestod i övrigt av ledamöterna professor Nina Goga (Høgskulen på Vestlandet, Norge), professor Maria Jönsson (Umeå universitet, Sverige), fil.dr Peter Kostenniemi (Umeå universitet, Sverige), professor Anne Skaret (Høgskolen i Innlandet, Norge), professor Olle Widhe (Göteborgs universitet, Sverige) och docent Mia Österlund (Åbo Akademi, Finland). Redaktionssekreterare och recensitionsredaktör var under våren forskningsassistent Hanna Liljeqvist (Svenska barnboksinstitutet). Fil.dr Malin Nauwerck (Svenska barnboksinstitutet) var recensitionsredaktör under hösten. Docent Åsa Warnqvist (Svenska barnboksinstitutet) är senior konsulterande redaktör och ansvarig utgivare, och har under året deltagit i redaktionens arbete i en senior konsulterande roll. Under året har redaktionen haft ett fysiskt möte, ett antal digitala möten samt en omfattande löpande kommunikation via e-post. I tidskriftens internationella Advisory Board ingår 15 framstående svenska, nordiska och internationella forskare. Tidskriften ges ut med stöd från Vetenskapsrådet.

Institutets vetenskapliga skriftserie

Stora delar av den samlade barn- och ungdomslitteraturforskningen i Sverige ingår sedan 1971 i Sbi:s vetenskapliga skriftserie, Skrifter utgivna av Svenska barnboksinstitutet, som ges ut i samarbete med ett antal olika förlag och vetenskapliga institutioner. Det rör sig om akademiska avhandlingar, monografier, antologier och bibliografier inom området barn- och ungdomslitteratur. Redaktör för skriftserien är Åsa Warnqvist. Skriftserien tillfördes under 2023 två nya titlar. Vid årets slut omfattade skriftserien 166 titlar. Följande titlar utkom under 2023:

165 Hellström, Martin: *286 stycken ur barnteaterns oskrivna historia. Barnbiblioteket Sagas pjäser*. Göteborg & Stockholm: Makadam.

166 Heil, Raphaela: *Document Image Processing for Handwritten Text Recognition. Deep Learning-based Transliteration of Astrid Lindgren's Stenographic Manuscripts*. Uppsala: Uppsala universitet. Diss. Uppsala.

Vetenskapliga samarbeten i Sverige och internationellt

Sbi har en rad samarbeten med forskare och forskningsinstitutioner i Sverige och utomlands, bland annat genom de forskningsprojekt, konferenser och publikationer som Sbi löpande initierar och leder. Institutets mest omfattande samarbete 2023 var med Göteborgs universitet, Linnéuniversitet och Stockholms universitet, men samarbeten har även förekommit med Åbo Akademi i Finland, Uppsala universitet, Malmö universitet, Umeå universitet, Høgskulen på Vestlandet i Norge och Høgskolen i Innlandet, Norge.

Det har exempelvis rört sig om samarbeten kring projekt, publikationer, symposier, workshops och program, gemensamma medelsansökningar och forskarhandledning.

Det nära samarbetet med nätverket Centre for Childhood Research in Literature, Language and Learning (CHILL) vid Linnéuniversitetet har fortgått även under 2023. CHILL består av forskare från olika ämnesområden inom humaniora med ett gemensamt intresse för forskning som berör barn och barndom. Åsa Warnqvist är affilierad forskare vid universitetet och ingår i nätverket. Även Hanna Liljeqvist och Malin Nauwerck ingår i nätverket. 2023 anordnade Sbi arrangemang i samarbete med CHILL och flera medarbetare vid Sbi har deltagit i CHILL:s seminarier.

Sbi fortsatte även de samarbeten som tidigare inletts i syfte att manifestera Sbi:s uppdrag att verka i hela Sverige och som internationellt kontaktorgan. Sbi och flera av institutets medarbetare är medlemmar i International Research Society for Children's Literature (IRSCL). Sbi deltar även i University of Glasgows tvärvetenskapliga Erasmus Mundus-samarbete som möjliggör för studenter att vistas vid Sbi en tid under deras tvååriga masterutbildning International Masters in Children's Literature, Media and Culture (IM CLMC). Även forskarutbyten kan komma i fråga.

Gästforskare vid institutet

Gästforskare erbjuds möjligheter att sitta på Sbi och arbeta i institutets forskarsal med direkt tillgång till biblioteksmaterial och arkiv. Under 2023 har många forskare med koppling till Sbi:s forskningsprojekt *Barnbiblioteket Sagas arkiv* vistats vid institutet, förutom deltagarna i digitaliseringsprojektet även docent Sara Kärrholm (Lunds universitet) och professor Björn Sundmark (Malmö universitet). Bland övriga besökare kan nämnas lektor i biblioteks- och informationsvetenskap Åse Hedemark (Uppsala universitet).

Forskningsstödande verksamhet

Forsknings- och referensbiblioteket

Svenska barnboksinstitutets bibliotek är ett specialbibliotek för alla som söker information om barn- och ungdomslitteratur och forskningen på området. Bibliotekets huvudsakliga målgrupper är forskare och studenter men service ges även till bibliotekarier, pedagoger, upphovspersoner, journalister och en intresserad allmänhet. Biblioteket fungerar som nationell resurs med digital service. Fjärrlån görs

till hela Sverige och utomlands. Biblioteket är också delaktigt i institutets interna forskningsprojekt genom framtagning av stora mängder litteratur och arkivmaterial.

Bibliotekets forskarsal har under 2023 utrustats med nya hyllor för tidskrifter och klippssamlingar. I samband med detta har arbete med uppordning och magasinering av tidskrifter genomförts. Exponeringshyllor har införskaffats till biblioteket. Det har givit nya möjligheter att bygga utställningar, skylta nya böcker och exponera delar av samlingarna.

Sbi fick Svensk biblioteksförnings utvecklingsstöd 2023 för projektet Sökguide för barn- och ungdomslitteratur. Projektet syftar till att göra bibliotekets kompetens och resurser mer tillgängliga och användbara genom att utveckla en webbaserad sökguide för sökning av både barn- och ungdomsböcker och teoretisk litteratur. Sökguiden ska göra det möjligt för användare i hela landet att lättare kunna ta del av bibliotekets specialkompetens. Under året har en projektgrupp arbetat med att producera textmaterial och filmer till Sökguiden, som kommer att lanseras under 2024.

Under 2023 har även ett arbete med bibliotekskatalogens gränssnitt gjorts, där texter ändrats och sökfunktionen förtydligats. Genom att ta bort funktioner som inte är relevanta och anpassa texter har bibliotekskatalogen kunnat göras enklare och tydligare för användarna.

Samlingarna

I institutets samlingar ingår barnbokssamlingen, den teoretiska samlingen samt en rad specialsamlingar, varav den största är Saga-arkivet. Institutets katalogiserade bokbestånd uppgick vid årsskiftet till 130 685 volymer. Därtill kan läggas 33 aktiva periodiska publikationer.

Barnbokssamlingen

Sbi:s bibliotek har haft som mål att samla in hela 2023 års produktion av barn- och ungdomsböcker i Sverige. Eftersom biblioteket inte är ett pliktbibliotek bygger samlingen på gåvor. I stort sett alla i Sverige verksamma förlag och utgivare skänker generöst ett exemplar av varje utgiven barn- och ungdomsbok till institutet. Även privatpersoner donerade äldre böcker och annat material under 2023.

Alla barn- och ungdomsböcker indexeras och registreras i Libris varefter posterna förs över till Sbi:s bibliotekskatalog. Biblioteket katalogiserade 2023 totalt 2 721 barn- och ungdomsböcker.

Arbetet med att länka katalogposter till äldre digitaliserat material i Libris för att öka beståndet av digitalt tillgängliga böcker i katalogen fortsatte även under 2023. Detta är ett arbete som kommer fortsätta löpande framöver.

Till barnbokssamlingen hör även äldre och nutida barntidningar. Även där sker en löpande insamling av ett mindre antal svenska barntidningar.

Specialsamlingar och arkivmaterial

Under 2023 har biblioteket varit engagerat i institutets projekt *Barnbiblioteket Sagas arkiv* genom stora framtagningar av böcker ur den omfattande bokserien Barnbiblioteket Saga samt material ur Saga-arkivet. Beståndet av Barnbiblioteket Saga-böcker har också fått tillskott genom donationer av saknade utgåvor och dubletter. Under 2023 påbörjades arbete med ett uppordnande av samlingen och okatalogiserade dubletter, samt retrospektiv katalogisering för underlättande av specifika beställningar samt den pågående konstruktionen av en databas inom Saga-projektet.

Svenska barnboksinstitutet mottog under 2023 en större donation av barnböcker och barntidningar från Barbro Bengtsson, privat samlare med specialsamling omfattande cirka 13 000 titlar barn- och ungdomslitteratur. Svenska barnboksinstitutet gjorde ett urval av cirka 2 000 titlar, varav många barnböcker från 1800-talet och det tidiga 1900-talet, som kommer att införlivas i barnbokssamlingen, märkta Barbro Bengtsson, under 2024.

Bibliotekarie Sara Lafolie deltog i Länsstyrelsens informationsdagar "Information och utbildning om riskanalys och katastrofplan" och arbete med riskanalys och planering för skydd av kulturarv, kopplat till en bevarandeplan för Sbi:s samlingar som startar 2024.

Den teoretiska samlingen

Svenska barnboksinstitutets teoretiska samling är en av de äldsta och största i världen inom området barn- och ungdomslitteratur och därmed en unik resurs för både nationella och internationella forskare. Biblioteket förvärfvar svensk och utländsk akademisk litteratur om barn- och ungdomslitteratur inom ämnet litteraturvetenskap och angränsande forskningsområden samt relevant facklitteratur som behandlar barn- och ungdomslitteratur. Den utländska litteratur som förvärfvas är huvudsakligen skriven på engelska. Biblioteket köper även in kurslitteratur som används vid kurser i litteraturvetenskap och barnkultur. 2023 uppgick antalet förvärvade teoretiska verk till 217 titlar. Institutets teoretiska samling är tillgänglig för hemlån och fjärrlån.

Sbi förvärfvar tryckta böcker och periodika till den teoretiska samlingen och utgör därmed ett viktigt komplement till högskole- och universitetsbiblioteken, som har alltmer av digitala medier i sitt bestånd. Sbi länkar katalogposter till digitaliserat material i den mån det finns i fulltext. Uppsatser inom ämnet publicerade efter 2011 finns tillgängliga i elektronisk form. Ett flertal av tidskrifterna i biblioteket finns tillgängliga både i tryckt format och online. Sbi länkar även till ett antal Open Access-tidskrifter på bibliotekets webbsida. Institutet följer utvecklingen inom området digitala medier bland annat genom medverkan i nationella nätverk för specialbibliotek, Bibsamkonsortiet och medlemskap i Föreningen för vetenskaplig publicering. Nya förvärv presenteras regelbundet i nyförvärvslistor på Sbi:s hemsida och i sociala medier.

Katalogisering

Sbi:s bibliotek sätter sedan drygt 20 år tillbaka systematiskt ämnesord på den barn- och ungdomslitteratur som ges ut i Sverige och sedan 1970-talet på den teoretiska litteratur som köps in

till biblioteket. Alla ämnesord är sökbara i Sbi:s bibliotekskatalog och i Libris. Under 2023 har utöver löpande katalogisering av nyförvärv även uppdatering av katalogposter gjorts i samband med stora framtagningar ur specialsamlingar i pågående forskningsprojekt.

Barnämnesord

Sbi har det formella och nationella ansvaret för arbetet med att utveckla och administrera ämnesord för barn- och ungdomsboksutgivningen, de så kallade barnämnesorden, som gör att barn- och ungdomslitteraturen blir sökbar i bibliotekskataloger. Under 2023 har arbetet med att utveckla och påföra ämnesord och genrebeteckningar i katalogposterna för barn- och ungdomsböcker fortsatt. Barnämnesorden gynnar såväl institutets huvudmålgrupp, forskarna, som andra målgrupper, inte minst folkbibliotekens användare.

Redaktionen för barnämnesorden samverkar med redaktionen för Svenska ämnesord vid Kungliga biblioteket samt en referensgrupp som under 2023 utgjordes av deltagare från Bibliotekstjänst (BTJ), Lunds stadsbibliotek, Mediateket i Stockholm, Stockholms stadsbibliotek, Göteborgs stadsbibliotek och Umeå stadsbibliotek. Redaktionen är sammankallande för referensgruppen som vanligtvis har fyra möten per år (två fysiska och två via e-post). De båda fysiska mötena genomfördes på Sbi. Även redaktionen för Svenska ämnesord deltog i ett möte under året. Vid mötena fattas beslut om nya barnämnesord, vilka Sbi:s bibliotek sedan auktoriserar i Libris. Alla ämnesord är även sökbara i Kungliga bibliotekets databas för ämnesord, id.kb.se samt i en lista på Sbi:s webbplats.

Under 2023 har fyra nyhetsbrev skickats ut innehållande information om nya barnämnesord samt annat av intresse inom området. I dagsläget går nyhetsbrevet ut till drygt 150 prenumeranter, främst från olika bibliotek. Bland prenumeranterna finns även till exempel förlagsmedarbetare och forskare.

Teoretiska ämnesord

Teoretisk litteratur som köps in till institutets bibliotek förses med ämnesord från Sbi:s egen ämnesordslista för största möjliga sökbarhet. Sbi indexerar även tidskriftsartiklar om barn- och ungdomslitteratur och barnkultur från svenska och internationella tidskrifter samt bidrag i antologier. Även uppsatser från Diva katalogiseras i Libris. Katalogiserat material återfinns dels i Sbi:s bibliotekskatalog, dels i ämnesbibliografin BULB i Libris. Den teoretiska ämnesordslistan utvecklas kontinuerligt av redaktionen på Sbi och nya ämnesord diskuteras och antas vid regelbundna biblioteksmöten.

Publika arrangemang

Svenska barnboksinstitutets ämnesområde engagerar och intresserar långt fler än de som studie- eller yrkesmässigt söker information om barn- och ungdomslitteratur. Även om institutets målgrupper framför allt är forskare och studenter samt bibliotekariéer, pedagoger i skola och förskola, upphovspersoner, journalister, redaktörer och andra förmedlare, når institutets verksamhet och service också andra som vill fortbilda sig eller söker svar på frågor om barn- och ungdomslitteratur, däribland privatpersoner. Via nyhetsbrev, sociala medier, studiebesök och Sbi:s nätverk sprids

information om institutets forskning och verksamhet till både en intresserad allmänhet och Sbi:s särskilda målgrupper.

Sbi:s publika verksamhet syftar till att sprida kunskap om nya forskningsresultat och barns och ungas litteratur och läsning samt skapa intresse för och opinion kring barn- och ungdomslitteraturens roll i samhället. Institutets största evenemang under 2023 var den årliga Bokprovningen. Inom ramen för den genomförde Sbi sex program på fyra olika orter, varav tre i samarbete med andra aktörer. Utöver dessa arrangerade Sbi sex program i egen regi och tre i samarbete med olika organisationer och institutioner. Totalt arrangerade eller samarrangerade Sbi 15 program 2023. Utöver detta anordnade Sbi sju utställningar, åtta litterära vandringar på tre olika orter och två kurser.

En viktig del i uppdraget att sprida information och forskningsresultat till förmedlare och andra som arbetar med barn- och ungdomslitteratur och/eller barns och ungas läsning är att erbjuda olika typer av fortbildning och kompetensutveckling. Under 2023 anordnade Sbi kursen "Barnlitterära vandringar" med Maria Nikolajeva där bland annat lärare, bibliotekarier och logopeder fick lära sig mer om barnlitterära vandringar som pedagogisk metod. Maria Nikolajeva föreläste även om metoden på Litteralund och gav en digital föreläsning vid två tillfällen i Sbi:s regi.

Institutet fick under 2022 medel från Astrid Lindgrens stiftelse Solkatten för att utveckla en fortsättningskurs till den tidigare arrangerade kursen "Att skriva barnbokskritik", ett utvecklingsarbete som gav frukt under 2023 med kursen "Kritik som konst. Konsten att skriva kritik" där 25 personer under två dagar utvecklade sitt skrivande.

Programverksamheten, de barnlitterära vandringarna, kurserna i barnlitterär vandringmetodik och att skriva barnbokskritik samt institutets utställningar har under 2023 till större delen genomförts med stöd från Region Stockholm, Kulturrådet och Svenska Akademien. Se vidare särskilda rubriker nedan samt bilaga för fullständig lista över Sbi:s programverksamhet.

Bokprovning 2023

Svenska barnboksinstitutets största årliga evenemang Bokprovningen arrangerades för trettionde gången 2023, med stöd från Region Stockholm. 2023 års Bokprovning omfattade en förmiddag med tre digitala föreläsningar, tre filmade föreläsningar, en dokumentation med statistik och analyser samt en utställning.

Bokprovningens målgrupp är i första hand forskare, studenter, pedagoger och bibliotekarier, i andra hand alla vuxna med intresse för barn- och ungdomslitteratur. Målet med Bokprovningen är att beskriva föregående års utgivning av barn- och ungdomsböcker genom statistik och fördjupningar i bland annat framträdande teman. Bokprovningen är därmed ett slags litteraturhistoria i mikroformat som belyser ett enskilt år och gör jämförelser bakåt.

Varje år bjuder Svenska barnboksinstitutet in en eller flera externa experter att föreläsa eller skriva om ett särskilt tema som en del av Bokprovningen. I årets Bokprovning medverkade litteraturforskaren Peter Kostenniemi med en föreläsning och en text om illvilliga barn, "Illvilliga barn och illviljan omkring dem. Nedslag i barn- och ungdomslitteraturen 2022", medan litteraturforskaren

Ann Steiner bidrog med texten "Digital utgivning av barn- och ungdomsutgivningen 2022". Föreläsare från Sbi var Sara Lafolie, som talade utifrån rubriken "Vad hände i utgivningen 2022? Statistik, teman och analyser", och Kajsa Bäckius, som föreläste om idrott och sport under rubriken "Över till sporten: idrott i barn- och ungdomslitteraturen 2022". Föreläsningarna filmades av Sbi och publicerades på Sbi play på institutets webbplats i början av maj. Sbi producerade även en utställning i biblioteket med 2022 års samlade utgivning av barn- och ungdomsböcker i Sverige (se vidare rubriken Utställningar).

Bokprovning 2023 åkte även på föreläsningsturné. Åsa Warnqvist föreläste på Litteralund medan Sofia Gydemo, Sara Lafolie och Peter Kostenniemi föreläste i Malmö på inbjudan av Region Skåne, som utifrån temat idrott och sport ordnade en heldag för de anmäla åhörarna. På Bokmässan i Göteborg föreläste Amanda Idberg och Åsa Warnqvist om Bokprovningens resultat och spanade framåt mot teman i 2023 års böcker.

Bokprovningens våren knöts ihop med en Finissage på Sbi i slutet av maj. I ett panelsamtal deltog representanter från olika delar av bok-Sverige: Clarisa Ronge (bibliotekarie Mediateket Stockholm), Charlotte Cederlund (programledare Babbelpodden) och Signe Barfoed (medarbetare Bokslukaren) med samtalsledare Ulrika Caperius (förläggare Bonnier Carlsen). Finissagen inleddes av Sara Lafolie som höll en kortversion av sin föreläsning. Alla åhörare fick även chans att se utställningen en sista gång.

Barnlitterära vandringar – vandringar, program och kurs

Svenska barnboksinstitutet fortsatte under året med de populära barnlitterära vandringarna, som genomförs utifrån en särskild metodik som främjar kognitiva processer och ger en djupare förståelse av det litterära verket. Vandringarna arrangeras i samarbete med professor emerita Maria Nikolajeva (Cambridge University), expert på barn- och ungdomslitteratur och med omfattande erfarenhet av metodik kring vandringsseminarier. Utgångspunkten för vandringarna är gemensam läsning av barn- och ungdomsböcker med tydlig platsanknytning.

Under 2023 arrangerade Sbi fyra vandringar i Stockholms stad, utifrån böckerna *Janne min vän* av Peter Pohl, *En mystisk typ i Farsta centrum* av Kalle Holmqvist, *Nyårsvandraren* av Charlotta Lannebo och *Nattkorpen* av Johan Rundberg. Två barnlitterära vandringar arrangerades även i kranskommuner till Stockholm. En vandring genomfördes i Sollentuna utifrån Coco Moodyssons *Onda krafter i Sollentuna* och en i Gustavsberg utifrån Agnes Lindströms *Hata Gustavsberg*. Vandringar genomfördes också i Lund under Litteralund utifrån Mårten Sandéns Petrinideckare *Gömstället* samt i Nyköping utifrån Maria Gripes *Agnes Cecilia – en sällsam historia*, den sistnämnda i samarbete med Nyköpings kommun som en del i 100-årsjubileumet av Maria Gripes födelse.

Maria Nikolajeva höll även ett metodseminarium om de barnlitterära vandringarna under Litteralund samt två digitalt som arrangerades i Sbi:s regi, samtliga under rubriken "Från bok till plats och tillbaka". De sistnämnda ersatte två planerade och antagna programpunkter på 2023 års bokmessa i Göteborg och en inplanerad föreläsning på Linnéuniversitetet, som fick ställas in av externa skäl.

Sbi arrangerade även endagskursen "Barnlitterära vandringar" med Maria Nikolajeva som kursledare på Westmanska palatset i Stockholm. Syftet med kursen är att sprida metodiken till förmedlare av barn- och ungdomslitteratur. I kursen ingick metodföreläsningar, workshops, en exempelvandring med Maria Nikolajeva samt en hemuppgift. Ett tjugotal kursdeltagare läste ett antal barn- och ungdomsböcker med tydlig platsanknytning och utarbetade tillsammans med andra kursdeltagare en plan för en vandring som utgick från en vald bok. Kursen, liksom vandringarna och metodseminarierna, arrangerades med stöd från Kulturrådet och Region Stockholm.

Kritik som konst, konsten att skriva kritik – kursutveckling och kurs

Sbi anordnade under 2023 fördjupningskursen "Kritik som konst, konsten att skriva kritik", en fortsättningskurs på institutets tidigare kurs "Att skriva barnbokskritik". Arbetet med en fortsättningskurs initierades efter återkommande önskemål om fördjupning från grundkursens deltagare. Utvecklingen av fortsättningskursen finansierades av Stiftelsen Solkatten och inleddes i slutet av 2022. Kursen arrangerades med stöd från Kulturrådet och Svenska Akademien.

I grundkursen erbjöds en teoretisk orientering inom barnlitteraturkritikfältet och möjlighet för deltagarna att utveckla sin kritiska analysförmåga och stil genom en serie praktiska övningar. I fortsättningskursen stod den fördjupande kritiken i centrum, med fokus på kontexter och konstnärliga processer, kreativa och experimentella sätt att skriva kritik samt deltagarnas estetiska utveckling som skribenter.

25 deltagare genomförde kursen, som leddes av Malin Nauwerck. Kurstiden var cirka två veckor inklusive inläsning av teoretisk litteratur och skönlitteratur samt inlämningar av skrivuppgifter. I kursen ingick två heldagar på Ersta konferens i Stockholm med föreläsningar av och workshops med Ulla Rhedin och Mia Österlund. Även två gästföreläsningar ingick, av kritikerna och författarna Aase Berg och Rasmus Landström.

Övriga program i egen regi

Programkväll med Martha Sandwall-Bergströmfondens stipendiater

Martha Sandwall-Bergströms stipendie- och författarfonds forskar- och författarstipendier delades ut i en ceremoni på Sbi. Författarstipendiet gick till Melody Farshin och forskarstipendierna till Malin Drugge, Uppsala universitet, och Louise Almqvist, Umeå universitet. I samband med ceremonin arrangerades ett samtal mellan Melody Farshin och Malin Nauwerck. Malin Drugge och Louise Almqvist höll varsitt anförande där de presenterade sina respektive forskningsprojekt.

Kvällsprogram om Barnbiblioteket Saga

Sbi arrangerade ett digitalt kvällsprogram om den klassiska barnboksserien Barnbiblioteket Saga, som gavs ut mellan 1899 och 1970, och dess utgivare Svensk Läraretidnings förlag. Under kvällen berättade deltagarna i projektet *Barnbiblioteket Sagas arkiv* om förlagets betydelse för den svenska barnlitteraturens utveckling under första halvan av 1900-talet, pionjären Amanda Hammarlund –

som var en av Sveriges första kvinnliga förläggare – och digitaliseringsarbetet. Medverkade gjorde Åsa Warnqvist, Sbi, Eva-Lis Sirén, Lärarstiftelsen, Lena Kåreland, Sbi, Olle Widhe, Göteborgs universitet, och Johan Åhlfeldt, Göteborgs universitet.

Kvällsprogram om Astrid Lindgren i Stockholm

Sbi arrangerade även ett digitalt kvällsprogram på temat Astrid Lindgren i Stockholm, med en föreläsning av Malin Nauwerck. Programmet hade sin utgångspunkt i Lindgrens relation till Stockholm, inte minst hennes tidiga år i staden då hon bland annat lärde sig stenografera som del av sin sekreterarutbildning på Bar-Lockinstitutet i Stockholm.

Samarrangemang

Från Lagerlöf till Pixi

I samarbete med CHILL vid Linnéuniversitetet arrangerade Sbi två digitala programkvällar med författarna till de böcker som det senaste året utkommit i Sbi:s skriftserie: "Från Lagerlöf till Pixi". Den första kvällen introducerades av Åsa Warnqvist, redaktör för skriftserien. Martin Hellström och Maria Ulfgard samtalade med Maria Nilson under rubriken "Barnets röst i barnlitteraturvetenskapen" medan "Flickor flickskapande och hemmet i flickboken" var temat för ett samtal mellan Birgitta Theander, Helene Ehriander och Corina Löwe. Maria Nilson föreläste även om sin bok om Pixiboksutgivningen i Sverige. Den andra kvällen berättade Tove Marling på Makadam förlag om förlagets arbete, Peter Kostenniemi föreläste på temat "Hemsökt barndom", Anna Nordenstam och Christina Olin-Scheller samtalade om lättläst litteratur med Amanda Idberg, och Margareta Ullström föreläste om ungdomsboken och folkhemmet.

Solveig Nellinge seminar

Sbi var medarrangör till Solveig Nellinge seminar tillsammans med litteraturvetenskapliga institutionen vid Uppsala universitet och Astrid Lindgren AB. Rubriken var "Barnlitteraturens Nobelpris. ALMA 20 år". Malin Nauwerck modererade ett panelsamtal om kvalitet och prestige, kanon och världslitteratur i förhållande till svensk och internationell bokmarknad. Med i panelen var Lotta Olsson, Erik Titusson och Elina Druker.

Bland möss och människor, en kväll om Ulf Nilssons författarskap

Sbi var av medarrangörerna till en kväll om Ulf Nilssons författarskap på Playhouse teater. Övriga samarbetspartners var Bonnier Carlsen och Lilla Piratförlaget och projektledare var Lotta Olsson. I det digra programmet medverkade bland andra Malin Nauwerck med ett samtal med Petter Lindgren under rubriken "Från morgonrävar till marsvinsbegravning. Ett kritikersamtal om stämningar och gestalter hos Ulf Nilsson". Bland övriga medverkande kan nämnas Lena Kåreland, med föredraget "Ulf Nilsson. Om det stora i det lilla", Stina Wirsén, Cecilia Heikkilä och Eva Dahlin i samtal om att ge ut de två sista av Ulf Nilssons böcker, och Barbro Lindgren i ett förinspelat inslag.

Utställningar

Under året har sju utställningar genomförts i bibliotekets lokal. Den mest omfattande var utställningen med alla barn- och ungdomsböcker som gavs ut 2022, som arrangerades i samband med Bokprovning 2023. De drygt 2 000 böckerna visades utifrån litteraturkategorier och teman i utgivningen.

Fyra utställningar hade utgångspunkt i enskilda författarskap. Två under året bortgångna författare, Margareta Strömstedt och Inger Sandberg, uppmärksammades med varsin utställning. Sbi uppmärksammade även J.R.R. Tolkien med anledning av att det var 50 år sedan han avled. I samband med programmet "Bland möss och människor – en kväll om Ulf Nilssons författarskap" (se även rubriken Publika arrangemang) producerades även en utställning om Ulf Nilssons författarskap.

Övriga två utställningar knöt an till aktuella händelser. Nätverket Banned Books Week: Sweden lanserade för första gången Banned Books Week Sverige. Sbi deltog med en utställning i biblioteket där äldre och nyare barn- och ungdomslitteratur som har varit förbjuden i något land visades upp. Utöver detta ställdes också de nominerade böckerna till årets Augustpris i kategorin barn- och ungdomslitteratur ut.

Kontinuerligt ställs även teoretisk litteratur från Sbi:s samling ut i biblioteket. Böckerna arrangeras tematiskt eller för att visa upp nyinköpt litteratur. I samband med Tisdagstipset i sociala medier, där teoretisk litteratur och teoretiska tidskrifter lyfts upp, ställs även de aktuella tipsen ut i biblioteket.

Studiebesök

Svenska barnboksinstitutet erbjuder grupper att besöka institutet under ett cirka en och en halv timme långt studiebesök. Institutet presenteras och en genomgång ges av svensk barn- och ungdomslitteraturs historia och/eller Bokprovningen. Under 2023 ökade antal fysiska studiebesök till Sbi markant jämfört med året innan – från fyra under 2022 till 13 under 2023 – vilket är en effekt både av att biblioteket öppnade igen efter renovering under delar av 2022 och att verksamheter intresserade av att besöka Sbi har återupptagit sina studiebesök efter pandemin.

Institutet har bland annat tagit emot besök från Nationalbiblioteket i Frankrike och Trelleborgs bibliotek, studenter i biblioteks- och informationsvetenskap vid Uppsala universitet, studenter från lärarprogrammet, Centrum för barnkultur och uppsatsskrivande studenter vid Stockholms universitet samt elever från skivrarlinjen Jakobsbergs folkhögskola och Skrivarakademien. Vidare har IBBY Internationals kanslichef Carolina Ballester varit på besök tillsammans med Margaretha Ullström, ordförande i svenska IBBY, och Sbi välkomnade även Kaisa Laaksonen och Anna Tiitinen från Finska barnboksinstitutet. Det mest långväga studiebesöket under 2023 var en grupp rektorer och vicerektorer från Singapore och Brunei.

Informationsspridning och medial uppmärksamhet

Digitala kanaler

Svenska barnboksinstitutet har under 2023 publicerat 26 nyhetsbrev och åtta pressmeddelanden med information om institutets forskningsprojekt, stipendietilldelningar, nya publikationer i institutets tidskrift och skriftserie samt annan forskningsfrämjande verksamhet, Bokprovningen, aktuella föreläsningar och andra evenemang. Svenska barnboksinstitutets nyhetsbrev har under 2023 i genomsnitt öppnats av 47 procent (43 procent 2022) av de 1 127 prenumeranterna, en öppningsfrekvens som ligger långt över vad som brukar anses vara en hög öppningsfrekvens (normalt är 20–28 procent).

Drygt 500 inlägg i sociala medier har gjorts, bland annat innehållande tisdagstipset om teoretisk litteratur, intervjuer, institutets och andras evenemang, uppdateringar om Sbi:s verksamhet och branschnyheter. Sbi har via sina sidor på Facebook och Instagram haft en räckvidd på totalt 180 303 användare (viss överlappning mellan kontona kan finnas), en mycket stor ökning från knappt 32 000 under 2022. Sbi:s Facebooksida följs av 5 129 användare (4 935 användare 2022) och Sbi:s Instagramkonto följs av 2 611 konton (2 330 konton 2022). Räckvidden har ökat med 500 procent under året, vilket är en följd av annonseringskampanjer i sociala medier (se vidare Bilaga).

Ytterligare ett Facebook-konto finns, specifikt ägnat åt *Barnboken*. Under 2023 publicerades 38 inlägg och sidan hade en räckvidd på 5 487 personer, vilket är en minskning från 2022 (6 797 personer).

Sbi play

De filmade programmen på Sbi play gör det möjligt för alla att ta del av delar av institutets utbud oavsett vistelseort. Föreläsningarna i Bokprovning 2023 filmades internt och publicerades på Sbi Play och Sbi:s Youtubekanal. Bokprovningens föreläsningarna har under året setts av närmare 1 000 personer. Många lärare och forskare vid högskolor och universitet använder filmerna från Bokprovningens föreläsningar, bland annat i undervisningen.

Sbi i media

När det gäller förfrågningar från media är det tydligt att institutet är en tongivande och respekterad part för experthjälp och utlåtanden.

Störst uppmärksamhet i såväl tryckta som eter- och sociala medier fick Bokprovning 2023 och en nyhet om att Sbi tilldelas ökat statsbidrag för 2024 års verksamhet. Bokprovning 2023 har bland annat bevakats av TT, SVT, Sveriges Radio P1 samt spridits i sociala medier. TT skrev, liksom tidigare år, en längre artikel om Bokprovningen. Artikeln spreds i 41 dagstidningars tryckta upplagor och webbupplagor. Gästföreläsare Peter Kostenniemi fick medialt genomslag för sitt ämne illvilliga barn och SVT:s *Kulturnyheter* besökte Sbi för att intervjua honom om ämnet.

287 artiklar och notiser publicerade online nämnde Bokprovningen och 46 omnämningen av Bokprovningen förekom i tryckt media. Intresset för Bokprovningen är fortsatt inte bara koncentrerat

till själva releasetillfället, utan de analyser av utgivningen som Bokprovningsbidraget bidrar med plockas upp av media under hela året.

Svenska barnboksinstitutet har nämnts i tryckta medier 99 gånger under 2023 och i artiklar och notiser publicerade online 171 gånger. Det finns naturligtvis en överlappning mellan siffrorna då de flesta tryckta artiklar även publiceras digitalt. För att följa med i utvecklingen av det svenska medielandskapet har Sbi valt att ändra mät- och redovisningsmetod för antal omnämnande i media, varför siffrorna inte är jämförbara med föregående år.

Utvecklingsarbete

Kommunikationsavdelningen har under 2023 arbetat med strategiskt arbete bland annat utifrån de mål som finns för institutets informations- och kommunikationsarbete. Det har bland annat resulterat i nedskrivna kommunikationsplaner för Sbi:s olika kanaler, som nyhetsbrev, pressmeddelanden och sociala medier. Avdelningen har även tagit fram en plan för det kommunikativa arbetet med institutets tidskrift *Barnboken* samt påbörjat arbetet med en plan för Sbi:s interna kommunikation.

Två workshops om forskningskommunikation har genomförts för att förbättra arbetet med denna del av kommunikationsarbetet. Som ett led i detta arbete har en enkät riktad till forskare genomförts med frågor om hur Sbi:s resurser används, kännedom om Sbi:s tjänster och vilka nyhetskanaler forskarna använder och föredrar. Enkäten fick 32 svar.

Under hösten har arbetet med den del av Sbi:s utåtriktade verksamhet som rör målgrupperna pedagoger och lärare intensifierats. En kvalitativ undersökning har genomförts genom att en enkät har skickats till ett tjugotal lärare, pedagoger och andra med kunskap om skolverksamhet. Sjutton svar inkom, utifrån vilka diskussioner nu fortsätter om kommande verksamhet gentemot lärare och pedagoger.

Kommunikationsavdelningen har under året även påbörjat ett arbete med att se över Sbi:s webbplats, bland annat genom att omforma Sbi play-sidorna, samt fortsatt arbetet med planering inför genomförande av en ny grafisk profil.

Nationella och internationella kontakter

Svenska barnboksinstitutet har genom *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*, Sbi:s vetenskapliga skriftserie, forskningsantologier, forskningsprojekt, workshops och konferenser löpande kontakt med svenska och utländska barnlitteraturforskare.

Regelbundet utbyte av information och material sker också med biblioteks-, arkiv- och universitetsinstitutioner samt barnboksspecialister i Europa, Nordamerika, Australien och Japan, mer sporadiskt även med Latinamerika, Afrika och övriga Asien. Nyutkomna titlar i institutets skriftserie distribueras till flera utländska mottagare, inklusive barnboksinstitutioner. Institutets tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* läses av forskare över hela världen.

Bibliotekets omfattande teoretiska samling och Bokprovningen röner stor uppskattning bland dess besökare. Många hör också av sig genom institutets andra kanaler med frågor som rör svensk barn- och ungdomslitteratur. Besöken förmedlas till viss del via Svenska institutet, IBBY Sverige (International Board on Books for Young People), Kulturrådet och andra, men många specialintresserade från en mängd olika länder söker sig direkt till Sbi.

Samarbeten

De vetenskapliga institutioner som Svenska barnboksinstitutet har samarbetat med under 2023 har varit International Research Society for Children's Literature (IRSCL), Göteborgs universitet (Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, Göteborgs forskningsinfrastruktur för digital humaniora), Høgskulen på Vestlandet i Norge (Institutt for språk, litteratur, matematikk og tolking), Høgskolen i Innlandet i Norge (Institutt for nordisk språk og litteratur), Linnéuniversitetet (Institutionen för film och litteratur), Malmö universitet (Institutionen för kultur-språk-medier), Stockholms universitet (Institutionen för kultur och estetik, Centrum för barnkulturforskning), Umeå universitet (Institutionen för kultur och medievetenskaper), Uppsala universitet (Litteraturvetenskapliga institutionen, Institutionen för informationsteknologi) och Åbo Akademi i Finland (Litteraturvetenskapliga institutionen).

Kontakter med våra nordiska granninstitut sker kontinuerligt. 2023 var exempel Finska barnboksinstitutet på besök hos Sbi och möten om samarbeten initierades av det norska barnboksinstitutet.

Sbi har också löpande kontakt och samarbeten med en rad olika organisationer, bibliotek, intresseföreningar och liknande. Under 2023 har samarbeten och samverkan av olika slag skett med bland andra Astrid Lindgren AB, Bonnier Carlsen, Kultur i Väst, Kungliga biblioteket, Lilla Piratförlaget, Litteraturbanken, Litteralund, Länsstyrelsen, Lärarstiftelsen, Läsrörelsen, Martha Sandwall-Bergströms stipendie- och författarfond, Nordiska barnbokskonferensen i Stavanger, Region Skåne, Stiftelsen Solkatten, Svenska Tecknare, Svenska Förläggareföreningen och Sveriges Författarförbund. Programverksamheten har till viss del genomförts med stöd från dessa organisationer och/eller Region Stockholm.

Styrelse

Svenska barnboksinstitutet leds av en styrelse som består av representanter för de fyra stiftarna (Stockholms universitet, Svenska Förläggareföreningen, Föreningen Svenska Tecknare och Sveriges Författarförbund), institutets chef samt en representant för personalen. I styrelsen kan även ingå två ordinarie ledamöter som har intresse av institutets verksamhet och som kan verka för att institutets mål uppfylls. Ordföranden utses av regeringen. Mandatperioden för representanterna är normalt tre år med möjlighet till en periods omval. Styrelsen sammanträdde vid fyra tillfällen under året varav tre genomfördes fysiskt och ett digitalt.

Styrelsens sammansättning år 2023 var Christer Nylander (ordförande); Elina Druker (professor, ordinarie) och Lydia Wistisen (lektor, suppleant) från Stockholms universitet; Ylva Blomqvist (Rabén

& Sjögren, skattmästare) och Lotta Lyssarides (Alfabeta, suppleant) från Svenska Förläggareföreningen; Linnea Krylén (konstnär) och Maria Fröhlich (författare och illustratör, suppleant) från Föreningen Svenska Tecknare; Mårten Sandén (författare, vice ordförande) och Mats Söderlund (författare, suppleant) från Sveriges Författarförbund samt Åsa Warnqvist (chef) och Sara Lafolie (bibliotekarie, personalrepresentant) från Svenska barnboksinstitutet.

Personal

Totalt har Svenska barnboksinstitutet under större delen av året haft tolv anställda, fördelat på åtta heltidstjänster och fyra deltidstjänster, totalt 8,1 tjänster. Utöver detta har institutet vid behov anlitat timpersonal. Institutets inre organisation kännetecknas av högpresterande personal med stor kompetens.

Biblioteket har under större delen av året haft öppet tre dagar i veckan med flexibilitet för bokade besök övrig tid. Personalmöten har genomförts regelbundet i stort sett varje tisdag och utöver det har personalen under året haft två planeringsdagar, den första med fokus på mål och visioner, den andra med fokus på en utvidgad verksamhet 2024. Även enskilda team har genomfört planeringsdagar. Medarbetarsamtal (två per medarbetare), lönesamtal samt löpande avstämningsmöten mellan chef och individuella medarbetare samt mellan chef och team har genomförts. En trivselgrupp för gemensamma sociala aktiviteter finns. Under året har en ny lönepolicy samt nya riktlinjer för distansarbete antagits. En skyddsronnd har också genomförts och influensavaccinering har erbjudits samtliga medarbetare.

Fortbildning har framför allt skett genom kurser, seminarier och konferensdeltagande, till exempel kurs i sakprosa för forskare vid Institutet för framtidsstudier, Länsstyrelsens informations- och utbildningsdag om riskanalys och katastrofplan, Litteralunds konferens, Nordisk barnbokskonferens i Stavanger (NBBK), NOLS 2023 (Nordisk litteratursociologi), Biblioteksdagarna, BTJ:s Förlagsdagar, läsfrämjarträffar på Kulturrådet, Arbetsgivarverkets frukostwebbinarium för medlemschefer samt forskningsseminarier och symposier vid olika universitet.

Inom IT-området har under året en ny extern supportlösning för datorer införts och arbetet med att utvärdera institutets interna digitala resurser och digitala arkivering har fortsatt.

Institutets ledning och kansli

Institutets verksamhet leds av Åsa Warnqvist (chef och forskningsledare). Kansliet består även av Margareta Hofgren (ekonom) och Simon Springare (assistent).

Den forskningsfrämjande verksamheten

Chef och forskningsledare Åsa Warnqvist leder den forskningsfrämjande verksamheten och två av tre pågående projekt. Lena Kåreland är anställd som forskare inom projektet *Barnbiblioteket Sagas arkiv*, till vilket även Olle Widhe och Johan Åhlfeldt vid Göteborgs universitet är knutna. Simon Springare är arkivarie inom projektet på deltid. Under hösten anställdes även Johanna Almqvist som assistent i

projektet. Hanna Liljeqvist (föräldraledig under hösten) är forskningsassistent och även antagen som doktorand i litteraturvetenskap vid Åbo Akademi. Caroline Bergström har varit timanställd inom projektet *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia*.

Projektledare för och forskare inom projektet *Astrid Lindgren-koden* är Malin Nauwerck, fil.dr i litteraturvetenskap. Ansvarig för hackaton/crowdsourcing inom projektet är Karolina Andersdotter, doktorand vid Åbo Akademi. Även fil.dr Raphaela Heil (Uppsala universitet) har under året varit knuten till projektet.

Den forskningsstödjande verksamheten

Bibliotekets medarbetare var under 2023 Kajsa Bäckius (systembibliotekarie, t.o.m. 12 maj), Sofia Gydemo (bibliotekarie och kommunikatör, insamling av barn- och ungdomsböcker, barnämnesord), Sara Lafolie (bibliotekarie, äldre samlingar, inköp av teoretisk litteratur, teoretiska ämnesord), Karin Wennbom (bibliotekarie, IT-ansvar, insamling av barn- och ungdomsböcker, vikariat fr.o.m. 7 juni, tillsvidareanställd fr.o.m. 9 oktober). Under delar av hösten har biblioteket även haft en biblioteksassistent på ca 40–50 procent, Sofia Sundström. Mot slutet av året anlätades även Signe Bäckius som arkivassistent för flytt och uppordning av arkivmaterial. Amanda Idberg arbetade som kommunikatör.

Praktikanter

Johanna Almqvist, Masterprogrammet i litteraturvetenskap med inriktning förlagskunskap vid Uppsala universitet, och Sofia Sundström, Masterprogrammet i biblioteks- och informationsvetenskap vid Uppsala universitet, har praktiserat på Sbi inom forskning respektive bibliotek.

Bilaga

Besöksstatistik

	2021	2022	2023
Enskilda besökare	170	282	352
Gruppbesökare	114	116	156
Åhörare	2 169*	989	675
Åhörare externt	–*	900	1 046
Totalt antal besökare	2 453	2 287	2 229

* På grund av att så många program och aktiviteter anordnades digitalt med gemensamt ansvar mellan aktörer gick det 2021 inte att separera interna och externa åhörare.

Biblioteksstatistik

Antal lån och arkivframtagningar

	2021	2022	2023
Läsesalslån	912	1 075	1 093
Hemlån	700	650	451
<i>varav fjärrlån</i>	<i>145</i>	<i>115</i>	<i>121</i>
Omlån	2 123	1 265	2 017
Antal framtagningar i arkivet	135	131	134
Totalt antal lån inkl. omlån	3 870	3 121	3 610

Antal böcker i samlingarna

	2021	2022	2023
Barn/ungdomsböcker, accession	2 569	2 802	2 721
Teoretisk litteratur, accession	200	135	163
Totalt antal exemplar, barn/ungdomsböcker	109 548	113 472	115 128
Totalt antal exemplar, teoretisk litteratur	15 509	15 414*	15 557
Totalt antal exemplar	125 057	128 886	130 685

* Institutet gallrar inte teoretisk litteratur. Orsaken till att siffran för teoretisk litteratur var något lägre under 2022 än föregående år är en städning av katalogen som inkluderade åtgärdande av poster som tidigare har varit felinlagda.

Periodika

	2021	2022	2023
Löpande periodika	33	33	33
Indexerade artiklar och kapitel 2022	275	181	217
Totalt antal indexerade artiklar och kapitel	18 585	18 783	18 989

Statistik digitala plattformar och sociala medier

Då Google Analytics ändrats saknas statistik för barnboksinstitutet.se 2022 och barnboken.net 2021 och 2022. Av detta skäl redovisas delvis annan statistik än vanligt från och med 2022.

Svenska barnboksinstitutets webbplats, Facebook och Instagram

	2021	2022	2023*
Antal besök på barnboksinstitutet.se	28 906	–	24 530
Unika besökare barnboksinstitutet.se	16 590	–	15 595
Sidvisningar barnboksinstitutet.se	55 435	–	47 390
Sidor per besök på barnboksinstitutet.se	1,92	–	1,93
Totalt antal klick (antal gånger en användare har klickat sig vidare till barnboksinstitutet.se vid sökning i Google)	–	11 100	-
Antal publicerade inlägg på Sbi:s Facebooksida och Instagramkonto	–	393	381
Antal följare på Sbi:s Facebook-sida	–	4 935	5 133
Antal Instagram-följare	–	2 330	2 613
Facebooksidans räckvidd	–	27 878	168 277
Instagramkontots räckvidd	–	4 068	12 029

*På grund av problem hos Google Analytics har siffrorna fått räknas ut utifrån fem månaders genomsnitt.

Barnbokens webbplats och Facebook

	2021	2022	2023*
Antal besök på barnboken.se	–	–	32 313
Unika besökare barnboken.se	–	–	19 617
Sidvisningar barnboken.se	–	–	86 242
Sidor per besök på barnboken.se	–	–	–
Antal följare på Facebook	–	416	482
Facebooksidans räckvidd	–	6 797	5 487

*På grund av problem hos Google Analytics har siffrorna fått räknas ut utifrån sju månaders genomsnitt.

Föreläsningar, program och publicerat

Program, utställningar, kurser m.m.

- Bokprovning 2023, tre digitala föreläsningar med Sara Lafolie, Kajsa Bäckius och Peter Kostenniemi samt utställning, turné med tre föreläsningar i Malmö och Göteborg samt en Finissage. Se särskild rubrik.
- Åtta barnlitterära vandringar med Maria Nikolajeva om böckerna *Janne min vän* av Peter Pohl, *En mystisk typ i Farsta centrum* av Kalle Holmqvist, *Nyårsvandraren* av Charlotta Lannebo, *Nattkorpen* av Johan Rundberg, *Onda krafter i Sollentuna* av Coco Moodysson, *Hata Gustavsberg* av Agnes Lindström, *Gömstället* av Mårten Sandén och *Agnes Cecilia – en sällsam historia* av Maria Gripe. Se särskild rubrik.
- Maria Nikolajeva höll i institutets regi en kurs i sin metodik för barnlitterära vandringar på Stockholm City Conference Centre samt tre metodseminarier vid Litteralund och Sbi:s digitala program. Se särskild rubrik.
- Fortsättningskurs i att skriva barnbokskritik, "Kritik som konst. Konsten att skriva kritik", ledd av Malin Nauwerck. Se särskild rubrik.
- Kvällsprogram med Martha Sandwall-Bergströmfondens stipendiater. Se särskild rubrik.
- Digitalt kvällsprogram om Barnbiblioteket Saga och Svensk Läraretidnings förlag. Se särskild rubrik.

- Kvällsprogram om Astrid Lindgren i Stockholm. Se särskild rubrik.
- Två digitala programkvällar med författarna till de böcker som det senaste året utkommit i Sbi:s skriftserie: "Från Lagerlöf till Pixi". I samarbete med CHILL vid Linnéuniversitetet. Se särskild rubrik.
- Solveig Nellinge seminar, "Barnlitteraturens Nobelpris. ALMA 20 år". I samarbete med litteraturvetenskapliga institutionen vid Uppsala universitet och Astrid Lindgren AB. Se särskild rubrik.
- Bland möss och människor, en kväll om Ulf Nilssons författarskap. I samarbete med Lotta Olsson, Bonnier Carlsen och Lilla Piratförlaget. Se särskild rubrik.
- Sju utställningar i institutets bibliotek. Se särskild rubrik.

Övrigt där institutets medarbetare och projektdeltagare medverkat

- Projektgruppen i *Barnbiblioteket Sagas arkiv*-projektet höll en panel, "Ecologies of the Archive: Digitizing the Children's Library Saga Archive", vid IRSC Congress 2023, Santa Barbara, USA.
- Åsa Warnqvist medverkade vid "Editor's Roundtable" vid IRSC Congress 2023, Santa Barbara, USA.
- Åsa Warnqvist medverkade i en panel med presentationen "The Presence and Absence of Ecological and Environmental Awareness in the History of Swedish Children's and Young Adult Fiction" vid IRSC Congress 2023, Santa Barbara, USA.
- Åsa Warnqvist presenterade *Barnbiblioteket Sagas arkiv*-projektet under rubriken "Sagan om Saga. Presentation av digitaliseringsprojektet Barnbiblioteket Sagas arkiv" vid Tvärforskardagen vid Centrum för barnkulturforskning, Stockholms universitet.
- Åsa Warnqvist presenterade *Barnbiblioteket Sagas arkiv*-projektet under rubriken "Sagan om Saga. Presentation av digitaliseringsprojektet Barnbiblioteket Sagas arkiv" vid en temadag om översättning vid Stockholms universitet arrangerad av Översättarlexikon.
- Åsa Warnqvist och Johan Åhlfeldt presenterade *Barnbiblioteket Sagas arkiv*-projektet vid Riksbankens Jubileumsfond (halvtidsrapportering).
- Olle Widhe höll presentationen "Retoriska praktiker på en barnboksredaktion" vid den nordiska konferensen i litteratursociologi, NOLS 2023, vid Uppsala universitet.
- Olle Widhe höll presentationen "Retoriska praktiker på en barnboksredaktion" vid doktorand- och forskarseminariet i litteraturvetenskap, Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, vid Göteborgs universitet.
- Malin Nauwerck och Tuva Haglund presenterade forskning inom projektet Moderskap, makt och modrande och kommande artikel inom moderskapsnummer i *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* på CHILL, Linnéuniversitetet.

- Malin Nauwerck deltog på Almedalens bokmässan med föredrag och scensamtal om projektet *Astrid Lindgren-koden*.
- Hanna Liljeqvist presenterade sitt avhandlingsprojekt under Litteraturforskningsdagarna vid Åbo Akademi.
- Sofia Gydemo föreläste om översatt litteratur på Tolk- och översättningsinstitutet, Stockholms universitet.
- Sofia Gydemo deltog i planerandet av och besökte Nordisk barnboks-konferens i Stavanger (NBBK).
- Invigning av ny basutställning Astrid Lindgrens NÄS med representation från Malin Nauwerck och Astrid Lindgren-koden genom krumelunsrummet.
- På Biblioteksdagarna i Linköping medverkade Sofia Gydemo och Sara Lafolie med en poster om sökguidesprojektet.
- Åsa Warnqvist var moderator för en programpunkt om öppen tillgång på Föreningen för vetenskaplig publicerings årsmöte.

Rapporter, vetenskapliga publikationer m.m. av medarbetare och i projekt

- *Bokprovning på Svenska barnboksinstitutet. En dokumentation Årgång 2022*. Stockholm, Svenska barnboksinstitutet, 2023.
- 16 artiklar och 12 recensioner publicerade i *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* under 2023.
- Åsa Warnqvist och Mia Österlund, "Gender", *Routledge Companion for Children's Literature*, 2023.
- Olle Widhe, "Barnbiblioteket Saga och den unga läsaren. Retoriska manuskriptpraktiker på en barnboksredaktion", *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*, 2023.
- Raphaela Heil och Malin Nauwerck, "Handwritten Stenography Recognition and the LION Dataset" (preprint).
- Skriftseriebok nr 165, Martin Hellström, *286 stycken ur barnteaterns oskrivna historia. Barnbiblioteket Sagas pjäser*. Göteborg & Stockholm: Makadam, 2023.
- Skriftseriebok nr 166, Raphaela Heil *Document Image Processing for Handwritten Text Recognition. Deep Learning-based Transliteration of Astrid Lindgren's Stenographic Manuscripts*. Uppsala: Uppsala universitet, 2023. Diss. Uppsala.